

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 19.10.2021
COM(2021) 645 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Kommissionens arbetsprogram 2022

Göra Europa starkare tillsammans

1. Göra Europa starkare tillsammans

”Men jag tror att det är i prövningens stund som ens sinnelag – ens själ – verkligen kommer fram.”, Europeiska kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, talet om tillståndet i unionen 15 september 2021.

Vårt EU är på väg ut ur en unik kris. Inför en rad omvälvande världshändelser har vi visat att vi med förenade krafter, i enighet och med höga ambitioner kan ta oss an de hårdaste utmaningar som kan tänkas och skapa resultat för människorna i EU.

Europeiska kommissionen har reagerat snabbt på utmaningarna genom att bland annat ta itu med covid-19-pandemin, klimatkrisen och miljöförstöringen, se till att en alltmer digital värld fungerar för människorna och hantera nya geopolitiska förhållanden. När vi gjort det har vi samtidigt lagt grunden för en bättre framtid. Allt detta har skett i enlighet med vår djärva och omdanande agenda, uppdelad på sex huvudmål.

Det här arbetsprogrammet låter oss hålla tempot uppe och gå vidare i processen, särskilt för den unga generationen i och med förslaget om **europiska ungdomsåret 2022**¹.

I fjol lade kommissionen fram det banbrytande 55 %-paketet för att nå resultat med målen i den epokgörande klimatlagen på ett ekonomiskt hållbart och socialt rättvist sätt. Den färska rapporten från FN:s mellanstatliga klimatpanel visar med all tydlighet att vi inte har någon tid att förlora: konferenserna COP 26 i Glasgow och COP 15 i Kunming är avgörande tillfällen i denna satsning då de visar att klimatkrisen och krisen med den biologiska mångfalden är oupplösligt förenade med varandra. Den senaste tidens höga energipriser bekräftar också hur viktigt det är att EU går över till ren energi och minskar sitt beroende av fossila bränslen.

Vi lade också fram vår djärva vision för ett människocentrerat, digitalt drivet Europa 2030 med en digital kompass för att omsätta detta mål i verklighet. Här ingår förslaget om regler för ett säkert och tryggt internet och en gemensam europeisk digital identitet. Vi antog handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter och föreslog en uppsättning sociala mål för 2030, vilka EU:s stats- och regeringschefer slöt upp bakom vid det sociala toppmötet i Porto. För att ytterligare stärka jämlikheten i EU föreslog vi åtgärder för att intensifiera kampen mot rasism och diskriminering på grund av kön och sexuell läggning, och ökade våra satsningar för att låta personer med funktionsnedsättningar vara fullt delaktiga i samhället. Vidare agerade vi kraftfullt för att upprätthålla och stärka rättsstaten, skydda vårt EU:s kärnvärden och stärka den demokratiska resiliensen, i enlighet med handlingsplanen för demokratin i Europa.

Allt detta hände i pandemins skugga, något som krävde insatser i aldrig tidigare skådad skala för att skydda människors hälsa och hålla de socioekonomiska konsekvenserna så låga som möjligt. Sammantaget antog kommissionen över 2 326 åtgärder som reaktion i närtid. Vår framgångsrika vaccinstrategi hjälpte EU att få fram 4,6 miljarder doser covid-19-vaccin och

¹ Vi tänker också lägga fram en plan för ungdomsåtgärder inom EU:s yttre åtgärder.

nå målet att 70 % av den vuxna befolkningen i EU skulle vara fullvaccinerad före sommarens slut. EU har också varit pådrivande i de globala insatserna mot covid-19 och en ledande givare till Covax.

För att vi ska bli bättre förberedda på eventuella pandemier framöver har vi påskyndat arbetet med att bygga upp en europeisk hälsounion. Vi agerade för att stödja ett säkert återöppnande av EU, bl.a. genom EU:s digitala covidintyg, som beslutades rekordsnabbt och nu används av miljoner människor.

Vi angrep pandemins sociala och ekonomiska konsekvenser i samarbete med medlemsstaterna genom en rad ambitiösa, långtgående program och insatser. Den samlade slagkraften i EU:s långtidsbudget och NextGenerationEU tillhandahåller 2,018 biljoner euro för att stärka vår ekonomi och återuppbygga ett EU efter covid-19 som är grönare, rättvisare, mer digitalt och mer resilient. Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten och de tillfälliga statsstödsreglerna lät medlemsstaterna stödja ekonomin med omkring 6,6 % av BNP under 2020 och 7,1 % av BNP under 2021. Detta bidrog till stabilitet och en stark ekonomisk återhämtning. Vi kommer att se till att EU-budgeten tas i anspråk enligt principerna för sund ekonomisk förvaltning så att EU:s ekonomiska intressen skyddas fullständigt. Dessutom har vi hittills satt in 21 miljarder euro i sammanhållningspolitiska medel som krisstöd till hälso- och sjukvårdssektorn och för att bevara jobb, medan 50 miljarder euro från React-EU fungerat som överbrygning till återhåtningsmedlen.

Vårt arbete med återhämtningen i EU ger redan resultat. Grunden i NextGenerationEU, återhåtnings- och resiliensfaciliteten med en budget på över 800 miljarder euro, ger oss nu möjlighet att bana väg mot en långvarig återhämtning för alla. Den här facilitetens omdanande verkan kommer att fortsätta att utvecklas och öka under kommande år, i takt med att reformer och investeringar genomförs under fullständigt iakttagande av EU:s grundläggande rättigheter och värden.

Under de senaste 18 månaderna har vi lärt oss mycket, bland annat att det inte räcker att bara återhämta sig från en kris av den här omfattningen. Vi måste i själva verket gå stärkta och mer resilienta ur krisen och få in våra ekonomier på vägen mot hållbar tillväxt. Vi måste genomföra de åtgärder vi enats om det senaste året. Och vi måste främja mer offentliga och privata investeringar i hela EU och reformer under kommande år för att lyckas med den gröna och digitala omställningen.

Kommissionen har hållit sina utfästelser att stärka EU:s globala ledarskap när det bl.a. gäller reaktioner på pandemin, klimatkrisen och krisen med biologisk mångfald, främjande av stark, öppen och fri handel och upprätthållande av den regelbaserade världsordningen. Vi har stärkt EU:s kontakter med länderna på västra Balkan och byggt ut partnerskapet med våra östliga och sydliga grannar genom ambitiösa ekonomi- och investeringsplaner. Vi har också samverkat med Afrika.

Vidare har vi enats om en ny agenda med USA för globala förändringar, fortsatt att föra en nyanserad men robust Kinapolitik, befäst vår hållning till Ryssland, utvecklat en konstruktiv

och realistisk agenda med Turkiet och lagt fram strategier för att göra multilateralt samarbete och humanitära insatser mer verkningsfulla.

Det är i denna anda som vi i dag lägger fram vårt arbetsprogram för 2022. Programmet visar vår beslutsamhet att gå stärkta ur pandemin, påskynda den gröna och digitala omställningen och bygga ett rättvisare, mer resilient och mer sammanhållet samhälle i enlighet med FN:s Agenda 2030 och Parisavtalet. Vi uppmanar Europaparlamentet och rådet att snabbt enas om de viktigaste lagförslagen. Tillsammans kan vi se till att enskilda, näringslivet och andra berörda parter kan dra nytta av våra gemensamma ansträngningar. Samtidigt tänker vi lägga fram förslag för att förverkliga våra utfästelser, i enlighet med vad som sägs nedan och i bilagorna² till arbetsprogrammet.

2. Resultat med de sex huvudmålen

2.1. Den europeiska gröna given

Kommissionen kommer att fortsätta att verka för att Europa 2050 ska ha blivit världens första klimatneutrala kontinent. Vi tänker föreslå regler för **intyg om koldioxidupptag** för att påskynda utbyggnaden av hållbart koldioxidupptag och skapa en ny affärsmodell där markansvariga belönas för sådan verksamhet. Vi tänker se över kraven på koldioxidutsläpp från tunga fordon och införa regler om harmoniserad mätning av utsläpp från transporter och logistik för att stödja omställningen till mobilitet med nollutsläpp. Och vi tänker se över EU:s regler om fluorhaltiga växthusgaser för att ytterligare minska utsläppen av dem och se till att vi fullgör våra internationella utfästelser.

Gröna obligationer får allt större roll för att finansiera utfasningen av fossila bränslen från samhället som ett led i **investeringsplanen för ett hållbart Europa**.

Vi tänker **följa upp handlingsplanen för nollföroreningar** inom bland annat integrerad vattenförvaltning för att ta itu med föroreningar av yt- och grundvatten och luftkvalitet och anpassa kraven till Världshälsoorganisationens rekommendationer. Dessutom tänker vi föreslå åtgärder för att begränsa tillsatser av mikroplast i produkter och minska utsläppen av mikroplast i miljön. Vi kommer att ta itu med hållbarhetsutmaningarna med biologiskt nedbrytbar och komposterbar plast och kartlägga i vilka fall de kan gynna miljön. Vi tänker också se över lagstiftningen om klassificering, märkning och paketering och fortsätta arbetet med en begränsad översyn av Reach-förordningen för att bättre skydda miljö och människors hälsa.

Förutom våra initiativ inom politiken för hållbara produkter tänker vi stärka konsumenternas rätt att reparera produkter till rimliga priser. Det förlänger produkternas livslängd och **bidrar på så sätt till den cirkulära ekonomins mål**.

²Var ett initiativ placerats i bilagorna till det här programmet ändrar inte ansvarsfördelningen i de uppdragsbeskrivningar som ordförande Ursula von der Leyen skickat till varje kommissionsledamot.

Omställningen till ren energi är den bästa försäkringen mot sådana priscocker som den EU står inför just nu. De höga energipriserna visar med all önskvärd tydlighet hur viktigt det är att snabbare få mer förnybar energi i drift. Som stöd för det mål för förnybar energi som sattes i juli 2021 tänker kommissionen verka för god praxis för tillståndsgivning för förnybar energi och lägga fram ett meddelande om **solenergi**, som särskilt ska handla om tillämpningar och existerande hinder.

Vi ska **få fram medel** för en grön omställning som är socialt och internationellt rättvis: utöver Fonden för en rättvis omställning och den föreslagna sociala klimatfonden, som har att göra med utökningen av handeln med utsläppsrätter till transporter och bostäder, ska vi fördubbla de externa anslagen till biologisk mångfald och i betydande omfattning bidra till klimatfinansiering i mindre utvecklade länder och de länder som är särskilt utsatta för klimatförändringarnas effekter.

Vi tänker fortsätta att verka för ett **grönare, mer hållbart jordbruk** och nå resultat med åtgärderna i strategin från jord till bord. Under 2022 tänker kommissionen i samarbete med medlemsstaterna fastslå ambitiösa nationella strategier för att nå den gemensamma jordbrukspolitiken och den gröna givens mål och tänker bl.a. föreslå nya regler om hållbar användning av bekämpningsmedel för att nå målet om en minskning med 50 % enligt strategin för biologisk mångfald och strategin från jord till bord samt se över kraven på saluföring. Samtidigt har kommissionen för avsikt att bygga ut hållbara jordbruksmetoder genom att främja kolinlagrande jordbruk, definiera om hållbara sätt att använda jordbruksmark och driva fiskodling samt genom förbättrad övervakning på gårdsnivå av hållbarhetsindikatorerna.

2.2. Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern

Pandemin har drivit på den allt snabbare digitaliseringen av Europa och världen. Kommissionen tänker följa upp sin **färdplan för det digitala decenniet** för att EU 2030 ska ha nått resultat i fråga om den digitala omställningen. Vi är fast beslutna att ta ledningen i den globala satsningen på pålitlig, säker och människocentrerad teknik. Vi tänker dessutom arbeta för att nå enighet och genomföra våra förslag om ett säkert och tryggt internet, en europeisk digital identitet och pålitlig artificiell intelligens.

Den inre marknaden är och förblir grunden för en innovativ, välmående och framtidsinriktad europeisk ekonomi. En stark och verkningsfull konkurrenspolitik behövs för att bidra till en resilient återhämtning och till den gröna och digitala omställningen. Därför har kommissionen inlett en översyn av konkurrenspolitiken för att se till att de olika konkurrensverktygen är ändamålsenliga. Vi tänker också lägga fram ett **instrument för kriser på den inre marknaden** för att bidra till att förebygga framtida störningar.

Trots sju sorger och åtta bedrövelser tog EU sig igenom krisen i hög grad tack vare sin innovationsförmåga, sin starka industribas och sina diversifierade och konkurrenskraftiga leveranskedjor. I några få strategiska sektorer har EU dock varit sårbart på grund av ett

mycket litet antal utomeuropeiska leverantörer, särskilt av råvaror. Detta framgår särskilt tydligt i fråga om halvledare. Leveranserna av de här chipen som ligger till grund för EU:s digitala teknik har blivit ett allvarligt bekymmer för EU:s industri: produktionen har i flera fall avmattats. Därför tänker vi anta en **europaisk chiprättsakt** för att främja ett modernt europeiskt chipekosystem för att stärka vår innovationskapacitet och försörjningstrygghet och utveckla nya marknader för banbrytande europeisk teknik.

I och med att ekonomin och samhället i allt högre grad bygger på digitala lösningar, måste vi se till att vi kan försvara oss i en värld där uppkopplade produkter och tjänster allt oftare riskerar att hackas. För det ändamålet avser vi att lägga fram ett förslag om en **europaisk cyberresiliensrättsakt** för att slå fast gemensamma krav på produkters cybersäkerhet. Vi kommer också att börja bygga upp ett **rymdbaserat globalt säkert kommunikationssystem för EU** som ska erbjuda bredband i hela EU där det inte finns i dag och säker och oberoende kommunikation för medlemsstaterna.

Eftersom energisektorn bidrar mest till att nå EU:s klimatmål att 2030 ha minskat utsläppen med minst 55 % tänker kommissionen lägga fram en **handlingsplan för snabbare digital omställning av sektorn**, vilket behövs för omställningen till förnybar energi, uppkopplad mobilitet, smarta hus och ett mer integrerat energisystem där konsumenterna står i centrum. De omfattande energistörningarna i USA och EU det senaste året visar på behovet av **resilient och cybersäker energi**.

För att människorna i EU ska dra full nytta av den digitala tekniken måste det till stark digital kompetens och utbildning. Det framgick särskilt tydligt när distansundervisning blev normen under pandemin. Detta är också ett av de viktigaste målen för den digitala kompassen. För att fylla ut kompetens- och kunskapsluckor tänker vi föreslå åtgärder för att underlätta och främja **digital kompetens i skolor och högre utbildning**.

Forskning och innovation har avgörande betydelse för att hantera dagens utmaningar. Forskning och innovation bidrar till återhämtningen i EU genom att skapa ekonomisk tillväxt som ligger till grund för den gröna och digitala omställningen. Det är viktigt för rättvis ekonomisk tillväxt som gynnar alla regioner och invånare, även på landsbygden. Det är nödvändigt att se till att Europa ligger kvar i framkanten på vetenskap och nya innovationsområden.

Digitala lösningar kan också bidra till mer integrerad, hållbar mobilitet. Vi tänker lägga fram ett initiativ för **multimodala digitala mobilitetstjänster** för att täppa till luckor på marknaden i fråga om kombinerat resande med olika transportslag, bl.a. tåg.

2.3. En ekonomi för människor

Nu när den ekonomiska aktiviteten är på väg tillbaka till nivåerna före pandemin är det dags att fundera på hur krisen har påverkat ekonomin. Därför nystartar kommissionen den offentliga debatten om statsfinansiella regler och styrningen av den ekonomiska politiken. Kommissionen kommer att beakta alla åsikter som uttrycks under debatten. Under första

kvartalet 2022 tänker kommissionen lägga fram riktlinjer för finanspolitiken framöver i syfte att underlätta samordningen av finanspolitiken och utarbetandet av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram. Riktlinjerna ska utformas under hänsynstagande till den ekonomiska situationen i världen, medlemsstaternas situation och diskussionerna om styrningen av den ekonomiska politiken. Kommissionen tänker presentera inriktningen på eventuella ändringar av styrningen av den ekonomiska politiken i syfte att nå bred enighet om vägen framåt i god tid före 2023. **Sure**, EU:s instrument för tidsbegränsat stöd för att minska risken för arbetslöshet under kriser, visade sig vara **synnerligen framgångsrikt** och kommissionen tänker nog granska erfarenheterna av det.

För att alla i EU ska få tillgång till bra jobb, rättvisa arbetsvillkor, omfattande socialt skydd och en bättre balans mellan arbete och privatliv tänker kommissionen följa upp handlingsplanen för den **europiska pelaren för sociala rättigheter**.

Den plötsligt inträffade pandemin visade hur viktigt det är med starka sociala skyddsnät. Vi tänker lägga fram ett förslag till rekommendation om **minimiinkomst** för att komplettera medlemsstaternas politik.

Kommissionen tänker också lägga fram ett meddelande om stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter på EU-nivå och nationell nivå för att stödja deras stora betydelse för att främja en ekonomiskt, social och sammanhållningspolitiskt rättvis återhämtning och för den gröna, digitala och sysselsättningspolitiska omställningen.

Vi ska även lägga fram ett förslag om att förbättra arbetstagarnas skydd mot **risker på grund av exponering för asbest på arbetsplatsen**, med beaktande av arbetsmarknadsparternas synpunkter. Vi instämmer i Europaparlamentets åsikt i det nyligen framlagda betänkandet enligt artikel 225 i EUF-fördraget att asbest föranleder allvarliga betänkligheter.

Finanssektorn har en central roll i den ekonomiska återhämtningen. Under pandemin ökade de digitala transaktionerna, och kommissionen avser att lägga fram ett **initiativ om direktbetalningar** för att främja spridningen av dem i EU.

Hälsokrisen har även visat hur viktigt det är med välutvecklade europeiska kapitalmarknader. Återhämtningen kräver enorma investeringar som enbart offentliga medel och traditionell bankutlåning inte räcker till för. När det gäller **insolvensförfaranden** kommer kommissionen att verka för enhetlighet och avlägsna oförenligheter i syfte att öka effektiviteten, underlätta gränsöverskridande investeringar och minska bördorna. Krav för börsnotering kommer att förenklas för att göra de öppna kapitalmarknaderna mer attraktiva för EU:s företag och **underlätta tillgången till kapital för små och medelstora företag**.

Den 8 oktober enades 136 länder i hela världen, däribland alla EU-länder, G20-länder och OECD-länder, om ett **historiskt globalt skattereformavtal**, med en global lägstanivå på faktisk skatt (pelare 2) och en omfördelning av beskattningsrätt (pelare 1). Ända sedan starten 2016 har kommissionen kraftfullt stöttat denna internationella satsning. På samma sätt tänker

kommissionen nu verka för att EU ska visa ledarskap inom global skatterättvisa genom att snabbt och enhetligt genomföra avtalet i hela EU.

2.4. Ett starkare Europa i världen

De pågående geopolitiska förändringarna visar hur viktigt det är att stärka EU:s inflytande i en föränderlig omvärld och försvara de europeiska värdena och intressena.

Med hjälp av vår nya strategi **Global Gateway**, som ska samordnas med strategin Build Back Better World (B3W), stärker vi EU:s satsningar på konnektivitetspartnerskap som främjar digital och grön betrodd konnektivitet med partner i omvärlden.

De humanitära kriserna i världen har visat på gapet mellan behov och tillgängliga resurser. De olika globala kriserna bekräftar att vi måste stärka partnerskapen med våra allierade, varför vi har för avsikt att lägga fram en **ny gemensam förklaring från EU och Nato** och påskynda arbetet med en verklig **europeisk försvarsunion**.

Kommissionen tänker lägga fram ett försvarspaket med bl.a. en **färdplan för säkerhets- och försvarsteknik** för att stärka forskning, utveckling och innovation och minska EU:s strategiska beroende inom kritisk teknik och kritiska värdekedjor på området.

Nästa år tänker vi ta en rad nya initiativ och samtidigt genomföra tidigare åtgärder. Vi avser att lägga fram en **utökad blockeringsförordning** för att bättre skydda enskilda och företag i EU genom att avskräcka och motverka exterritoriell tillämpning av tredjeländers sanktioner. Detta ska ytterligare stärka EU:s resiliens och öppna strategiska oberoende.

Vi tänker verka för den globala energiomställningen och främja försörjningstrygghet, ren teknik och öppna marknader. Detta är ett led i den nya strategin för **internationellt energiengagemang**, där vi tänker utforska nya möjligheter med utbyggnaden av ett rent energisystem och främja energieffektivitet och säker, hållbar teknik i takt med att vi successivt rör oss från fossila bränslen till grön energi och en rättvis omställning.

Vi tänker omarbета 2016 års agenda för internationell världshavsförvaltning genom att lägga fram ett gemensamt meddelande med en **handlingsplan för havsförvaltning** för att ta itu med allvarliga hot som föroreningar, klimatförändringseffekter och förluster av biologisk mångfald. Detta blir ett kraftfullt budskap om att EU är ledande med att hålla globala utfästelser i enlighet med Agenda 2030-målen för hållbar utveckling.

Gulfregionen är en viktig partner för EU. För att befästa samarbetet och skapa en ram för vår politiska dialog tänker vi lägga fram ett gemensamt meddelande om ett **strategiskt partnerskap med Gulfstaterna**.

2.5. Främjande av vår europeiska livsstil

Ungdomarna måste kunna forma framtiden, då de leder debatten i **konferensen om Europas framtid**. Vårt EU behöver en själ och en vision som de kan ta till sig. Vi tänker lansera det nya initiativet Alma (*Aim, Learn, Master, Achieve*) för att hjälpa mindre gynnade unga i EU som varken arbetar eller studerar. Det ska hjälpa dem att få arbetslivserfarenhet utomlands med nödvändigt socialt stöd. Det slutliga målet är att de ska skaffa sig utbildning eller bra jobb.

För att möta nya och gamla utmaningar, ta itu med brister i olika åldersgrupper och arbetskraftsbrist och axla vårt globala ansvar är det av avgörande betydelse att hitta en gemensam europeisk grund för migrations- och asylhanteringen. Den senaste tidens händelser, bland annat i Belarus och Afghanistan, visar att det finns ett akut behov av att **snabbt enas om de återstående lagstiftningsförslagen i den nya migrations- och asylopakten**. Pakten, kommissionen lade fram för ett år sedan, innehåller allt som krävs för ett balanserat och humant system som fungerar för alla medlemsstater. Vi kommer att fortsätta att samarbeta med Europaparlamentet och medlemsstaterna för att bygga upp förtroendet ytterligare och föra en hållbar europeisk migrationspolitik.

Kommissionen fortsätter att bygga upp en verklig säkerhetsunion och kommer **regelbundet att rapportera om framstegen på säkerhetsområdet**, bl.a. om pågående förhandlingar i centrala lagstiftningsärenden och då särskilt de fyra strategiska prioriteringarna: en framtidssäkrad säkerhetsmiljö, hantering av nya hot, skydd för människorna i EU mot terrorism och **organiserad brottslighet** samt ett starkt europeiskt säkerhetsekosystem. Arbetet med cybersäkerhet är och förblir en viktig byggsten i säkerhetsunionen. Samtidigt fortsätter **arbetet mot människohandel**, samtidigt som vi avser att vidta nya åtgärder för att förbättra säkert informationsutbyte med tredjeländer och dem som arbetar med säkerhet ute på fältet. Vidare ska **reglerna om förhandsinformation om passagerare uppdateras**.

Insatserna mot pandemin har återigen visat att vetenskap och utbildning inte bara är ovärderliga för att främja vår livsstil utan också för att bevara vår hälsa. Våra skolor och universitet håller på att anpassa sig till den digitala revolutionen, men krisen har blottlagt problem med rättvisan i utbildningen och drabbat vissa studerande hårdare än andra. Vi vill trygga framtiden för nästa generation europeiska forskare, bevara de europeiska universitetens ledande ställning i världen och stärka deras samarbete. Därför tänker vi lägga fram en **EU-strategi för universitet** och föreslå former för **fördjupat och hållbart gränsöverskridande samarbete inom högre utbildning**, som för enhetlighetens skull ska utarbetas parallellt med initiativen för ökad digitalisering i skolan och den högre utbildningen.

Då vi dragit lärdom av covid-19-krisen tänker vi lägga fram en ny **EU-strategi för vård och omsorg** för både vårdgivare och vårdtagare, från barnomsorg till långvarig vård och omsorg. Strategin ska utgöra en ram för politiska reformer som ska vägleda utvecklingen av hållbar

långvarig vård som ger bättre och billigare tillgång till tjänster av hög kvalitet för alla. Dessutom behandlas förskoleverksamhet och barnomsorg, med särskild vikt lagd vid barn med funktionsnedsättning och barn från mindre gynnade grupper. Strategin ska även bidra till att minska skillnaderna i sysselsättning mellan könen, öka kvinnors egenmakt och bidra till jämställdhet genom bl.a. en **översyn av Barcelonamålen**.

Vi fortsätter arbetet med en stark europeisk hälsounion och tänker föreslå en **ny ram för en dynamisk läkemedelssektor i EU** som ska ge tillgång läkemedel av hög kvalitet till överkomligt pris för alla i EU, främja innovation och trygga försörjningen. Detta ska innebära ett förenklat och effektivt regelverk med innovativ digitalisering så att det blir vägledande inom bördeminskning. Vi tänker även **se över lagstiftningen om läkemedel för barn och sällsynta sjukdomar** för att åtgärda brister och se till att innovativa läkemedel och behandlingar finns lätt tillgängliga. Bägge initiativen följer på läkemedelsstrategin för Europa och ska bidra till ett öppet strategiskt oberoende inom vårdsektorn och dra nytta av erfarenheterna av pandemin för att stödja ett framtidssäkert och kriståligt läkemedelssystem. Initiativen stärks genom förslaget om ett europeiskt hälsodataområde med tillförlitlig styrning för att säkerställa datasäkerhet och personlig integritet. Det ska i sin tur sätta fart på forskningen om epokgörande läkemedel och göra det möjligt för allmänheten att få större kontroll över sina hälsodata.

Livräddande cancerscreening och tidig diagnos ska stärkas ytterligare genom en **rekommendation om cancerscreening** som bygger på de senaste vetenskapliga rönen som en del av EU:s handlingsplan mot cancer.

2.6. En ny satsning på demokrati i Europa

Med **konferensen om Europas framtid** i full gång uppmanas alla i EU att uttala sig om hur vi ska forma vår gemensamma framtid. Konferensen är en unik, öppen och inkluderande demokratisk satsning med en flerspråkig digital plattform. Vi kommer att lyssna lyhört på de idéer och inlägg som förs fram och vara redo att följa upp det som konferensen enas om. För att se till att vi tar vara på det här tillfället håller vi på att införa nya, innovativa verktyg för att förändra hur vi samarbetar med medborgarna. Detta ska bidra till att ungdomarna kan bli ledande i debatten.

Det **europeiska medborgarinitiativet** gör det redan nu möjligt för medborgarna att hjälpa till att forma vårt EU genom att uppmana kommissionen att föreslå ny lagstiftning. För närvarande finns det elva sådana initiativ som är öppna för undertecknande, och ytterligare tre ska inleda processen inom kort.

Bevarandet av mediernas frihet och mångfald är en hörnsten i vårt demokratiska statsskick. Vi kommer att vidta ytterligare åtgärder för att förbättra öppenheten, ansvarsutkrävandet och oberoendet när det gäller åtgärder som påverkar mediernas frihet och mångfald genom att lägga fram en **europeisk mediefrihetsakt**.

Rättsstatligheten är central för vår identitet och våra värderingar som européer. Det är också en förutsättning för att EU ska kunna fungera effektivt i en anda av ömsesidigt förtroende. Rapporten om rättsstatsprincipen 2021 visade på en positiv utveckling i medlemsstaterna, men också återfall och nya problem. Kommissionen kommer att fortsätta sitt arbete som fördragets väktare för att se till att utmaningar för rättsstatsprincipen identifieras och åtgärdas, bl.a. genom att utfärda särskilda rekommendationer till medlemsstaterna i rapporten om rättsstatsprincipen 2022. Kommissionen tänker också göra vad som krävs för att upprätthålla EU-rättens företrädare. Och den tänker sätta in alla verktyg för att säkerställa en konsekvent och ändamålsenlig strategi, bland annat för att skydda EU-skattebetalarnas pengar.

Kommissionen ska fortsätta arbetet med en gemensam rättslig ram för effektiv **överföring av brottmål** mellan medlemsstaterna för att intensifiera kampen mot gränsöverskridande brottslighet. Vi tänker också utforska hur man kan uppnå konvergens i fråga om häktning och häktningsvillkor mellan medlemsstaterna som en del av förbättringarna av det gränsöverskridande samarbetet i straffrättsliga frågor.

Kommissionen avser att fortsätta arbetet med att göra jämlikhetsunionen till verklighet för alla. Alla ska kunna känna sig trygga och slippa diskriminering eller våld på grund av sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck, könsegenskaper, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning eller ålder. **Jämlikhetsorgan** spelar en viktig roll för att skydda dessa rättigheter, och vi kommer att föreslå åtgärder för att stärka deras roll och oberoende. Vi kommer att föreslå åtgärder för att förbättra **erkännande av föräldraskap** mellan medlemsstaterna och stärka det rättsliga samarbetet om **skydd av utsatta vuxna** i gränsöverskridande situationer. De åtgärder som vi tänker föreslå för att förebygga och bekämpa **våld mot kvinnor** ska kompletteras med ett initiativ nästa år för att hjälpa medlemsstaterna att förbättra förebyggandet och vidta stödåtgärder för att bekämpa **seder som är skadliga för kvinnor och flickor**.

Vi strävar efter att göra framsteg med utformningen av EU:s nya interinstitutionella **etikorgan**, bl.a. genom att fortsätta det nära samarbetet med de andra EU-institutionerna för att finna den nödvändiga samsynen om det framtida organets verksamhetsområde, uppgifter och befogenheter. Hänsyn måste i det avseendet tas till EU-institutionernas särdrag och fördragsfästa institutionella och demokratiska ansvarsområden och skyldigheter. Europaparlamentets initiativbetänkande är ett viktigt inlägg i diskussionen.

Kommissionen kommer också att lägga fram ett initiativ om **kompetensflykt och motverkande av problemen med befolkningsminskningen**, där vi tänker undersöka de olika drivkrafterna, de långsiktiga konsekvenserna och möjliga lösningar för att hejda eller till och med vända kompetensflykten.

3. Bättre lagstiftning och genomförande av EU-rätten

3.1. Bättre lagstiftning

Vår agenda för bättre lagstiftning innebär att politiska beslut ska fattas utifrån bästa tillgängliga underlag, med beaktande av inverkan i praktiken och synpunkter från de människor och företag som sannolikt kommer att påverkas. Detta upplägg bidrar till att lagstiftningen blir målinriktad och lätt att följa och inte medför onödiga regelbördor. I meddelandet om bättre lagstiftning från 2021, **Samarbete för att skapa bättre lagar**, anges sätt att höja lagstiftningens kvalitet och maximera nyttan med den.

För att bördan med att nå EU:s politiska mål ska bli så liten som möjligt tänker kommissionen fullt ut iaktta principen **”en in, en ut”** i det här arbetsprogrammet. Detta innebär att vi när vi inför nya bördor systematiskt och aktivt strävar efter att minska bördorna på grund av befintlig lagstiftning. De förväntade kostnaderna för att följa EU-lagstiftningen ska kvantifieras på ett tydligare sätt, när det är genomförbart och rimligt, och presenteras systematiskt i konsekvensbedömningar. Administrativa kostnader ska kompenseras. I möjligaste mån ska andra åtgärder vidtas för att kompensera anpassningskostnaderna. Principen **”en in, en ut”** kompletterar **programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet)**, som systematiskt kartlägger och undanröjer krångel och onödiga kostnader.

Bättre lagstiftning är också grundläggande för hållbarhet och den digitala omställningen. Kommissionens gröna och digitala ambitioner och de här ambitionernas implikationer för samhälle och rättvisa och **målen för hållbar utveckling och principerna om att ”inte vålla någon betydande skada” och ”digitalt som standard”**, ska bli mer framträdande i våra utvärderingar, konsekvensbedömningar och samråd. Jämlikhet och jämställdhet samt de externa konsekvenserna av den inre politiken ska beaktas i alla skeden av beslutsfattandet. **Territoriella konsekvensbedömningar och landsbygdssäkring kommer att stärkas** så att de olika EU-regionernas behov och särdrag beaktas bättre. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt konsekvenserna för den unga generationen. Integreringen av framtidsfrågor i det politiska beslutsfattandet kommer också att göra vår lagstiftning bättre framtidssäkrad.

3.2. Genomförande och efterlevnad

Att anta ambitiös och innovativ lagstiftning är inte allt: det är också viktigt att genomföra den korrekt för att skydda allmänhetens och näringslivets rättigheter i EU. **Kommissionen kommer att fortsätta att stödja och arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att se till att nya och befintliga EU-regler genomförs snabbt och fullständigt**, och kommer inte att tveka att upprätthålla EU-rätten genom överträdelseförfaranden när det behövs. Detta är en förutsättning för att vi ska kunna nå våra politiska mål för bl.a. en väl fungerande inre marknad, EU i den digitala tidsåldern, den europeiska gröna given och den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Överträdelseärenden är också en viktig del av den verktygslåda som kommissionen förfogar över för att försvara de grundläggande rättigheter och värden som EU bygger på.

4. Slutord

De senaste arton månaderna har vårt EU och dess invånare visat prov på styrka, uthållighet och enighet inför en unik uppsättning utmaningar. Dagens värld kännetecknas fortfarande av osäkerhet, störningar och förvärrade geopolitiska spänningar i kombination med klimat- och naturförstörelskrisen. Men det är genom att ta vara på de tillfällen som de här utmaningarna innebär och bygga vidare på den grund vi lagt som vi kan nå den samhälleliga omställning som EU behöver och människorna förtjänar.

I det här arbetsprogrammet anges riktade åtgärder för att fortsätta nå resultat med de ambitioner som den här kommissionen föresatte sig i början av sin mandatperiod och för att leda EU mot en hållbar återhämtning. Dessutom ingår de lagförslag som bör prioriteras under lagstiftningsprocessen för att snabbt ge resultat i praktiken. Den här listan blir utgångspunkten för vår dialog med Europaparlamentet och rådet som är tänkt att utmynna i en gemensam förklaring om lagstiftningsprioriteringar före årsslutet i enlighet med det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning³

Vi har visat att vi med förenade krafter har bättre möjligheter att ta itu med generationsfrågor och skydda liv och levebröd.

Denna enighet behövs nu mer än någonsin, men bör inte tvingas fram på bekostnad av vår ambitionsnivå. Vi kommer att behöva båda delarna om vi ska fortsätta att bygga ett resilient EU för en välmående morgondag.

³ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.